

CZYM JEST SAMORZĄD UCZNIOWSKI?

Samorząd uczniowski tworzą wszyscy uczniowie szkoły. Ustawa o systemie oświaty (uchwalone przez Sejm prawo regulujące zasady funkcjonowania oświaty) - mówi, że *Samorząd tworzą wszyscy uczniowie szkoły* (art. 55). Członkiem samorządu uczniowskiego stajemy się automatycznie w chwili przyjęcia do szkoły. Przystajemy nim być w momencie, gdy szkołę opuszczamy.

Niezależnie od tego, jak bardzo jesteś zaangażowany w życie szkoły – masz prawo wpływać na to, co się w niej dzieje. Możesz z tego prawa korzystać na różne sposoby – organizując szkolną drużynę piłki nożnej lub projekcje filmowe dla kolegów, uczestnicząc w spotkaniach koła miłośników przyrody czy gier komputerowych, dekorując salę gimnastyczną na imprezę karnawałową, pisząc artykuły do szkolnej gazetki, tworząc stronę internetową lub organizując wystawę fotografii. Te i wiele innych działań uczniowskich to właśnie aktywność samorządu uczniowskiego – możliwości jest tyle, że każdy może znaleźć coś dla siebie!

Samorząd uczniowski jest organizacją działającą na rzecz uczniów i zarządzana przez uczniów. Jest organizacją niezależną od administracji oświatowej i jakiegokolwiek partii czy ugrupowań politycznych. To uczniowie decydują, jakimi sprawami samorząd będzie się zajmował. Dlatego pole działania samorządu jest właściwie nieograniczone.

Samorząd reprezentuje interesy uczniów wobec nauczycieli, rodziców, administracji oświatowej. Samorząd poprzez swoje działanie wywiera wpływ na życie szkoły, może współdecydować o sprawach jej dotyczących. Ustawa o systemie oświaty mówi, że *Samorząd jest jedynym reprezentantem ogółu uczniów*.

Samorząd jest organizacją demokratyczną. Uczniowie w sposób nieskrępowany wybierają swoich przedstawicieli, mogą uczestniczyć w tworzeniu i realizacji programu pracy samorządu. Daje to każdemu uczniowi szansę znalezienia swojego miejsca w szkole

Samorząd uczniowski a prawo?

Uprawnienia samorządu uczniowskiego regulowane przez art.55 Ustawy o systemie oświaty:

- uchwalanie regulaminu samorządu uczniowskiego (zgodnego ze statutem szkoły),
- samodzielne ustalania w regulaminie zasad wyboru i działania organów samorządu,
- wybór opiekuna samorządu,
- przedstawianie opinii i wniosków do rady szkoły, dyrektora i rady pedagogicznej we wszystkich sprawach szkoły,
- uczestnictwo w pracach rady szkoły (*rada szkoły to rodzaj organu szkolnego, który jest powoływany w celu rozwiązywania wszelkich wewnętrznych spraw danej szkoły; w jej skład rady wchodzi co najmniej 6 osób wybranych w równej liczbie spośród członków rady pedagogicznej, ogółu rodziców oraz ogółu uczniów*),
- reprezentowanie uczniów w realizacji ich prawa do:
 - wydawania gazetki szkolnej,
 - informacji o programie nauczania,
 - umotywowanej oceny postępów w nauce i zachowaniu,
 - organizacji życia szkolnego,
 - organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej,
- przedstawianie wniosków i opinii we wszystkich sprawach szkoły,
- wnioskowanie o dokonanie zmian w statucie szkoły.

Kampania wyborcza

KAMPANIA WYBORCZA TO ZORGANIZOWANA AKCJA, PRZEPROWADZANA PRZED WYBORAMI, MAJĄCA NA CELU PRZEDSTAWIENIE WYBORCOM POSZCZEGÓLNYCH KANDYDATÓW, ICH PROGRAMÓW, STANOWISK ITP., MAJĄCA DOPROWADZIĆ DO ZWYCIĘSTWA W WYBORACH

A. Złote rady dla wyborców

Co jest niezbędne do przeprowadzenia kampanii wyborczej do SU?

Wyborcy, którzy wiedzą:

- a. po co im samorząd uczniowski,
- b. po co samorządowi lider (przewodniczący).

Kandydaci, którzy wiedzą:

- co chcą robić,
- jak to przekazać innym

Sztaby wyborcze - pracowite, twórcze, praworządne.

Dobre pomysły na prowadzenie kampanii - mądre i zabawne.

B. Złote zasady kandydatów.

1. Pokaż, czemu ma to służyć.

Zanim zaczniesz przekonywać innych o swoich racjach, zapoznaj się z opinią i potrzebami innych. Porozmawiaj z innymi uczniami szkoły – dowiedz się, jakie są ich oczekiwania wobec pracy zarządu. Zbierz informacje (np. przez internet), jakie pomysły na działania mają uczniowie innych szkół. Zastanów się, jakie posiadasz zasoby i czego potrzebujesz do realizacji swoich pomysłów. Zaopatrz się w mocne argumenty – to pomoże odeprzeć głosy sceptyków i osób chcących ciebie zniechęcić.

2. Czego się domagasz? Przygotuj program wyborczy.

Zastanów się na czym zależy ci najbardziej, co chcesz osiągnąć i dlaczego? Twój program powinien być atrakcyjny, ale też realny – unikaj obietnic bez pokrycia. Postaraj się, aby różnił się on od standardowych programów. Oryginalne pomysły to często klucz do zwycięstwa.

3. Opisz siebie i swoje mocne strony.

Napisz kilka słów o sobie, swoich zainteresowaniach. Zastanów się, co wyróżnia ciebie od innych kandydatów i opisz to jako jeden z twoich atutów. To pomoże ci wybić się nad gąszczem innych kampanii. Pamiętaj zarazem, że kampania to nie jest konkurs szczerości – kłamać w żadnym wypadku nie należy, ale opisywanie swoich słabych stron jest wyborczym samobójstwem, zatem takie sprawy jak brak talentu plastycznego lepiej po prostu przemilczeć.

4. Pozyskaj sojuszników. Powołaj swój sztab wyborczy.

Pomyśl, kto może pomóc w realizacji twojej kampanii. Poproś najbliższych znajomych o wsparcie przy pozyskiwaniu wyborców i promocję twojej osoby (lub całej listy kandydatów). Już teraz zastanów się, z kim chcesz lub będziesz współpracować, do kogo zwrócisz się o pomoc, gdy zostaniesz wybrany. Nakreślenie wyborcom listy np. instytucji czy przedsiębiorstw, których wsparcie będziesz starał się pozyskać w dużym stopniu uwiarygodni twoje obietnice.

5. Przeprowadź atrakcyjną kampanię.

Reklamuj swój program wyborczy na ciekawych i przyciągających wzrok plakatach, przygotuj ulotki, które rozdawać będą twoi znajomi, udziel wywiadu szkolnej gazetce lub w radiowęźle, zorganizuj spotkania z wyborcami. Wykorzystaj możliwości, jakie daje Internet do rozpowszechniania swoich pomysłów, myśli i postulatów – komunikatory internetowe takie jak Gadu-gadu, Skype mogą stać się twoim sprzymierzeńcem przy zjednywaniu sobie ludzi.

Dzień szkolnych wyborów

O CZYM NALEŻY PAMIĘTAĆ ORGANIZUJĄC WYBORY W SZKOLE?

W dniu wyborów:

1. W trakcie głosowania w lokalu wyborczym przez cały czas muszą znajdować się członkowie komisji wyborczej. Sprawdzają oni tożsamość zgłaszających się wyborców (w dużych szkołach niezbędne może okazać się wprowadzenie obowiązku okazania legitymacji szkolnej, by wykluczyć ewentualne oszustwa) i wydają im karty do głosowania.
2. Wyborcy potwierdzają otrzymanie karty, składając podpis przy swoim nazwisku na liście wyborczej. Każdy wyborca może głosować tylko raz i komisja może mu wydać tylko jedną kartę do głosowania (komisja nie przyjmuje żadnych tłumaczeń, np. zaznaczyłem nie tego kandydata, którego chciałem).
3. Po zamknięciu lokalu wyborczego komisja otwiera urnę (w czasie trwania głosowania nikomu nie wolno było tego robić, pod groźbą unieważnienia wyborów) i przystępuje do obliczania wyników. W pierwszej kolejności liczy, ile głosów zostało oddanych - skrupulatna komisja powinna porównać liczbę oddanych głosów z liczbą wydanych kart do głosowania - ta pierwsza nie może być większa od drugiej, jeśli jest większa, istnieje poważne podejrzenie, że ktoś dopuścił się fałszerstwa wyborczego.
4. Potem komisja oddziela głosy nieważne (te, na których zaznaczono więcej niż jednego kandydata bądź nie zaznaczono żadnego) i oblicza, ile ważnych głosów otrzymał każdy z kandydatów.
5. Na zakończenie swojej pracy komisja spisuje i ogłasza wyniki wyborów. Taki komunikat powinien zawierać następujące informacje:
 - a. liczbę oddanych głosów,
 - b. liczbę głosów nieważnych,
 - c. wyniki uzyskane przez wszystkich kandydatów (lub listę) w kolejności od najlepszego do najgorszego,
 - d. wskazanie, którzy z kandydatów wygrali wybory (weszli w skład zarządu SU) – pogratulowanie zwycięzcom i podziękowanie wszystkim za udział w wyborach

Po co nam wybory w szkole?

WSZYSCY NIE MOGĄ ODPOWIADAĆ ZA WSZYSTKO. ABY UNIKNĄĆ CHAOSU, WYMYŚLONO

WYBORY

Dzięki nim możecie powołać zarząd samorządu uczniowskiego, który w waszym imieniu podejmować będzie wszelkie bieżące decyzje i będzie odpowiedzialny za koordynację działań ogólnoszkolnych. Aby zarząd właściwie spełniał swoją funkcję, powinien pochodzić z **powszechnych i bezpośrednich wyborów** – tylko wtedy będzie miał wsparcie całej społeczności szkolnej i zaufanie uczniów.

Trudną do określenia jest decyzja, **kto wybory powinien organizować** – dyrekcja, nauczyciele czy ustępujący zarząd? We wcześniej przekonaliśmy was, że samorząd uczniowski tworzą uczniowie i to oni powinni nim zarządzać. Także wybory zarządu SU powinni więc zorganizować sami uczniowie

Jak zorganizować wybory w samorządzie klasowym?

ROLA SAMORZĄDÓW KLASOWYCH NIE OGRANICZA SIĘ WYŁĄCZNIE DO NOSZENIA KREDY CZY PODLEWANIA KWIATKÓW: PRZEDSTAWICIELE POSZCZEGÓLNYCH KLAS, SPOTYKAJĄC SIĘ RAZ W MIESIĄCU W FORMIE RADY SAMORZĄDÓW KLASOWYCH, MOGĄ PEŁNIĆ FUNKCJE CIAŁA KONSULTACYJNEGO, OPINIODAWCZEGO I KONTROLNEGO (REWIZYJNEGO) WOBEC PRACY ZARZĄDU OGÓLNO SZKOLNEGO SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO. TAKŻE SAMORZĄD KLASOWY MA PRAWO DO DEMOKRATYCZNIE PRZEPROWADZONYCH WYBORÓW

W dniu wyborów klasowych zastanówcie się wspólnie, czego oczekujecie od wybranego przez siebie przedstawiciela, jakie będą jego zadania, a jakie kompetencje. Niech każdy ma czas na zastanowienie się, czy chciałby lub powinien kandydować. Niech ktoś z was (lub bezstronny wychowawca) zapisze na tablicy nazwiska uczniów chętnych do kandydowania.

Głosowanie może być **jawne** (przez podniesienie ręki jako poparcia dla wyczytanego głośno nazwiska kandydata) lub **tajne** (na karteczkach zapisujecie nazwisko preferowanego przez nich kandydata) – to wy decydujecie o tym, w jaki sposób będziecie głosować. Jawne głosowanie jest zdecydowanie szybsze - oszczędzacie więc sporo czasu, decydując się na takie rozwiązanie. Z drugiej strony możliwe, że niektórzy w głosowaniu jawnym (w tak małej społeczności, jaką jest klasa) nie będą głosowali zgodnie z własnymi przekonaniem (np. ze strachu czy wstydu), a tajność zapewnia to poczucie bezpieczeństwa, że nikt się naprawdę nie dowie, jaką decyzję podjąłeś. Ponadto, tajność dodaje efekt wyborczego podekscytowania, gdyż do ostatniej chwili nie wiadomo kto będzie przewodził klasie przez najbliższy rok.

Oba rozwiązania mają swoje wady i zalety, dlatego warto przemyśleć i przedyskutować cechy obu rozwiązań i na forum klasy i dopiero wtedy podjąć decyzję o metodzie głosowania

JAK ZORGANIZOWAĆ SAMORZĄD?

KIMKOLWIEK JESTEŚ W SWOIM SAMORZĄDZIE UCZNIOWSKIM - JEGO PRZEWODNICZĄCYM, CZY ZWYKŁYM SZARYM CZŁONKIEM (CZYLI UCZNIEM, KTÓRY NIE NALEŻY DO ŻADNYCH WŁADZ) - MOŻESZ MIEĆ WPŁYW NA TO, JAK DZIAŁA TEN SAMORZĄD. BO TO, JAK ON DZIAŁA, TAK SAMO ZALEŻY OD CIEBIE, JAK OD JEGO WŁADZ.

CHCESZ, ŻEBY TWÓJ SAMORZĄD DZIAŁAŁ JAK NALEŻY?

NO, TO DZIAŁAJ!

Ustawa o systemie oświaty mówi w artykule 55 ustęp 1: *"samorząd uczniowski tworzą wszyscy uczniowie szkoły"*.

Kimkolwiek jesteś w swoim samorządzie uczniowskim - jego przewodniczącym, czy zwykłym szarym członkiem (czyli uczniem, który nie należy do żadnych władz) - możesz mieć wpływ na to, jak działa ten samorząd. Bo to, jak on działa, tak samo zależy od Ciebie, jak od jego władz.

Warto sobie to zdanie dokładnie zapamiętać. Bo to właśnie ono jest najważniejsze dla dobrego działania samorządu. Można powiedzieć - kluczowe. Dlaczego? Bo taki samorząd, o którym do nas piszecie w e-mailach: nie reprezentujący uczniów albo służący tylko do ustawiania krzeseł przed uroczystościami, to samorząd, którego nie TWORZĄ wszyscy uczniowie. On się SKŁADA tylko z prezydium. I to właśnie dlatego jest bezsilny. Ale gdyby był lepiej zorganizowany ...

A LEPIEJ ZORGANIZOWANY, TO PRZEDE WSZYSTKIM ZNACZY:

ZORGANIZOWANY ZE WSZYSTKICH UCZNIÓW!

Do czego służy przewodniczący?

W kiepskich samorządach do tego, żeby od niego oczekiwać. A w rezultacie - żeby się na nim "przejechać". Bo choćby miał nawet najlepsze zamiary, sam niewiele zdziała. Musiałby się wielokrotnie składować, żeby zaspokoić wszystkie pokładane w nim nadzieje wszystkich uczniów.

Są trzy typy:

- perfekcyjni organizatorzy, potrafiący bez pudła zaplanować działalność wszystkich uczniów, porozdzielać zadania, opracować harmonogramy, na czas przypominać i rozliczać
- ukochani przywódcy, dla których wszyscy zrobią wszystko, bo potrafią zachęcić do twórczego działania, samodzielnego myślenia i mrowczej pracy, a potem, kiedy jest już zrobione, to się tak cudnie cieszą i chwalą, chwalą, chwalą ... (w dodatku - głównie "poza oczami" zainteresowanego)
- trzeci typ, najszcześniejszy dla samorządu, łączy w sobie oba poprzednie

Zrozumiałeś? Przewodniczący nie zbawia świata. To wy zbawiacie. On tylko pilnuje, żebyście się przy tym w tłoku nie pozadeptywali: koordynuje i pośredniczy między Wami a dyrekcją. I może nawet nie mieć najlepszych pomysłów - wystarczy, że będzie potrafił przyjmować z entuzjazmem Wasze dobre pomysły